

Turvallinen matkustaminen linja-autossa ja koulukuljetuksissa

Taustatietoa opettajalle

- ”Oppilaita kannustetaan kulkemaan koulumatkat terveyttä ja kuntoa edistävällä tavalla. Heitä opastetaan sekä itsenäisesti että koulukuljetuksin liikuttaessa huolehtimaan omasta ja muiden turvallisuudesta ja käyttäytymään matkaa tehdessään hyvin.” (Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2024, 5.5.)
- Kuljettajien useimmiten mainitsemia pulmia ovat oppilaiden ryntääminen linja-autoon tai koulutaksiin ja matkan aikainen rauhattomuus. Vaarallisimpia tilanteita ovat autoon ryntääminen ja tien yli juokseminen pysähtyneen auton edestä tai takaa.
- Ennen luokan yhteisiä linja-automatkoja esimerkiksi uimahalliin tai retkille on hyvä kerrata matkaan liittyvät turvallisuusasiat. Huomioonotettavia seikkoja ovat turvallisuus autoa odotettaessa, autoon nouseminen ja siitä poistuminen, käyttäytyminen matkan aikana sekä turvavöiden käyttö.
- Opetushallituksen sivuilta löytyy Koulukuljetusopas <https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/koulukuljetusopas>

Matka pysäkille

- Lähdetään ajoissa.
 - Kiire aiheuttaa usein vaaratilanteita.
 - Myöhästyminen sovitusta koulukyydistä aiheuttaa odottelua muille.
- Valitaan turvallisin reitti.
 - Mahdollisimman vähän tienylityksiä. Muistatko tien ylityksen vaiheet?
 - Ali- ja ylikulut ja suojatiet ovat hyviä paikkoja ylittää tie.
- Ylitetään tie rauhallisesti.
 - Ei rynnätä tielle. Silloin ei ehdi itse katsoa ja kuunnella, tuleeko autoja. Autoilijat puolestaan eivät ennätä havaita juoksijaa ajoissa. Erityisen vaarallista on pensaiden, lumivallien, pysäköityjen autojen tai muiden näköesteiden takaa tielle juokseminen
- Laitetaan kännykkä reppuun liikenteessä.
- Käytetään heijastinta hämärässä ja pimeään aikaan.

Turvallisuus odotuspaikalla ja pysäkillä

- Odotetaan kyytiä rauhallisesti turvallisessa paikassa.
 - Odotuspaikalla ei ole aina pysäkkialuetta. Tällöin odotetaan mahdollisimman reunassa tietä.
- Huomioidaan muu liikenne.
 - Pysäkillä tai odotuspaikalla leikkiminen ja ohikulkevan liikenteen vieressä juoksentelu aiheuttavat vaaratilanteita.
- Käytetään heijastinta, jotta näytään paremmin kuljettajalle.

Kyytiin nouseminen

- Odotetaan, että auto pysähtyy. Sen jälkeen nousetaan kyytiin rauhallisesti ja vältetään ryntäilyä.
 - Ei saa mennä peruuttavan auton taakse, eikä juosta bussiin viime hetkellä oven jo sulkeutuessa.
- Nousetaan autoon tien reunan puolelta.
- Tervehditään kuljettajaa kyytiin noustessa.

Käyttäytyminen auton kyydissä

- Noudatetaan kuljettajan ohjeita.
- Taksissa käytetään aina turvavyötä. Myös linja-autossa käytetään turvavyötä, jos sellainen löytyy.
 - Pyydetään kuljettajalta apua, jos turvavyö on hankala kiinnittää.
- Pidetään reppu lattialla, sylissä tai tavaratilassa.
- Annetaan ajorauha kuljettajalle ja istutaan matkan aikana paikallaan.
 - Vältetään turhaa liikkumista linja-autossa: se häiritsee kuljettajaa, ja esimerkiksi äkkijarrutuksessa käytävällä voi kaatua ja loukata itsensä.
 - Jos linja-autossa joutuu seisomaan, on hyvä pitää kiinni tukitangosta tai istuimista.

Poistuminen kyydistä

- Autosta poistutaan rauhallisesti ja tien reunan puolelta.
- Tie ylitetään vasta, kun auto on poistunut pysäkiltä ja nähdään riittävän pitkälle molempiin suuntiin.
 - Kun autosta nousee pois, tietä ei saa milloinkaan lähteä ylittämään linja-auton tai taksin edestä tai takaa! Autoilijoiden on vaikea huomata auton takaa tielle tulevaa jalankulkijaa riittävän ajoissa.

Koulun omat säännöt ja ohjeet

